

der herved er vist Pressefrihedens formentlige Interesser, frembyder paa den anden Side den Fordel for Ansvarets Haandhævelse, at det regelmæssig sikkes, at der dog er een Ansvarlig, og at der er let Udgang til at udfinde og ramme denne Ene, medens de almindelige Grundsætningers Anvendelse let kan føre til, at der selv efter den besværligste Inquisition Ingen findes, paa hvem Ansvaret kan lægges.

En Betingelse for at berolige sig ved denne Fordel og for at betragte den som et tilstrækkeligt Vederlag for Opgivelsen af Retten til at drage alle Medskyldige eller hvem af dem, man i det givne Tilfælde maatte foretrække at holde sig til, til Ansvar, er det imidlertid, at den Ene, der af Loven udpeges eller modtages til at bære Ansvaret, overhovedet kan betragtes som medskyldig i den ved Offentliggjørelsen begaaede Forbrydelse. Selv om man i saa Henseende vil lade sig nøie med Formodninger, hvad der i og for sig er misligt og i Strid med almindelige, strafferetlige Grundsætninger, maa dog saadanne Formodninger ikke staa i aabenbar og skærende Strid med de virkelige Forhold. Thi at lade Ansvaret falde paa en Person, der i Virkeligheden ikke er medskyldig i Forbrydelsen, indeholder ikke blot en Uretfærdighed, men har overhovedet ingen fornuftig Mening. Fører Lovens Ordning til den Konsekvens, at det staa i den eller de virkelig Skyldiges Magt at anvise saadanne Personer til at bære Ansvaret, er man kun et Haarsbred fjernet fra den fuldstændige Ansvarsfrihed for Presseforbrydelserne. Thi i Længden ville hverken Private eller det Offentlige finde nogen Tilfredsstillelse ved at faae saadanne uvedkommende Personer paalagte Straf.

At man ved Lov 3die Januar 1851 § 3 har troet at fyldestgjøre denne væsentlige Betingelse for den givne Ordningens Holdbarhed, er ikke tvivlsomt. Da alle de Personer, paa hvem Ansvaret i den fastsatte Rækkefølge kan falde, have en væsentlig medvirkende Rolle ved Offentliggjørelsen, kunde det antages, at det til denne Rreds begrænsede Ansvar altid vilde komme til at ramme en Person, der med Nøie kunde betragtes

som Publikant og altsaa som skyldig. Det overses imidlertid herved, at Straffskyld for Presseforbrydelserne ogsaa forudsætter Kjendskab til Skriftets strafbare Indhold at dette Kjendskab ikke nødvendig er til Stede hos Andre end Forfatteren, og at Rimeligheden for at formode et saadant Kjendskab tager af, jo længere man kommer ned i Rækken af de til at bære dette Ansvar udpegede Personer. Naar efter Lovens Ordning Ansvaret i ethvert Tilfælde, hvor der Ingen nærmere er til at bære det, kommer til at falde paa Bogtrykkeren, vil det ikke feile, at denne ofte maa dømmes, uagtet han har manglet hint Kjendskab og dermed det Forsæt, som Forbrydelsen forudsætter. I Særdeleshed vil det ved Dagspressen eller den periodiske Presse regelmæssig være Tilfældet, at naar man kommer udenfor de nærmeste Medvirkendes Rreds — Forfatter og Redaktør — mangle hine Betingelser for Straffskyld, saa at Ansvaret ved at lægges paa fjernere Medvirkende ved Publikationen, og særlig paa Bogtrykkeren, i Virkeligheden kommer til at ramme en Ufskyldig.

En langt større Mislighed og den, der har givet Anledning til den foreløbige Lov af 13de August 1886 og det foreliggende Lovforslag, er det dog, at Loven af 3die Januar 1851 er bleven anvendt saaledes, at Navngivelse paa et Blad af en Person som ansvarhavende Redaktør — ved Bladpressen svarer Redaktør nærmest til den i Lov 3die Januar 1851 § 3 som „Udgiver“ betegnede Person — er tilstrækkelig til at overspøre Ansvaret paa ham, uden at det fastholdes som Betingelse, at den Paagjældende maa være virkelig Redaktør (Udgiver). Om endog en saadan navngiven Ansvarhavende efter den med ham indgaaede Kontrakt maatte have Ret til at forhindre Artiklers Optagelse i Bladet, er dette naturligvis ikke nok til at gøre ham til virkelig Redaktør, det vil sige, den, der faktisk tager Bestemmelse om, hvad der skal optages i Bladet. Ved denne Anvendelse af Loven er der saaledes aabnet Døren for, at Personer, hvis Medvirkning ved Publikationen kun er en Fiktion, kunne leies af de virkelig Skyldige til at bære Ansvaret. Men accepteres dette, er Lovens